भाग ५

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालयको
सूचना

सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री आपूर्ति गर्ने (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७५

सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री आपूर्ति गर्ने कार्यविधि, २०६४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६७ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो कार्यविधि बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस कार्यविधिको नाम "सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री आपूर्ति गर्ने (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **सुरक्षा,सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री आपूर्ति गर्ने कार्यविधि,२०६४ को दफा ३ मा संशोधन** : सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री आपूर्ति गर्ने कार्यविधि, २०६४ (यसपछि "मूल कार्यविधि" भनिएको) को दफा ३ को सट्टा देहायको दफा ३ राखिएको छ :-

"३. सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्रीको वर्गीकरण : सुरक्षा निकायलाई आवश्यक पर्ने सुरक्षा,सामरिक वा

प्रतिरक्षा सम्बन्धी सामग्रीलाई देहाय बमोजिमको समूहमा वर्गीकरण गरिएको छ :-

(क) समूह "क"

सबै प्रकारका हातहतियार, मोर्टार, आर्टिलरी मोर्टार र गनहरु, एल. एम.जि., जि.पि.एम.जि., विभिन्न प्रकारका बम, रकेट लन्चर र सोको एम्यूनिशन,ट्याङ्क,हवाईजहाज,हेलिकप्टर,**Armoured Personnel Carrier, Mine Protective Vehicle,Guided Missile,Telephone Tapping Equipments (Legal Interception System), Unmanned Aerial Vehicle, Armoured Fighting Vehicle** रसोही प्रकृतीकाप्रतिरक्षा र सुरक्षाका सामग्री तथा हवाईजहाज, हेलिकोप्टर र जगेडा पार्टपुर्जा तथा **Accessories** ।

(ख) समूह "ख"

समूह "क" मा समावेस नभएका गोलिगठ्ठा,विष्फोटक पदार्थ, **Night Vision Device, Rubber Bullet, Pepper Spray, Gas Gun, Tear Gas Shell, Gas Grenade, Jamming Device, Communication Equipments like HF/VH F/ UHF Radio Sets, Antennas & Repeaters** ।

३. <u>मूल कार्यविधिको दफा ४ मा संशोधन</u> : मूल कार्यविधिको दफा ४ को सट्टा देहायको दफा ४ राखिएको छ :-

"४. <u>सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री खरिद गर्दा स्वीकृति लिई खरिद गर्नुपर्ने</u> : (१) दफा ३ को खण्ड (क)मा उल्लिखित सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री खरिद गर्दा स्वीकृत स्पेशिफिकेशन, परिमाण र लागत अनुमान समेत खुलाईनेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को पूर्व स्वीकृति लिई यस कार्यविधि बमोजिम खरिदगर्नु पर्नेछ ।

(२) दफा ३ को खण्ड (ख)मा उल्लिखित सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री खरिद गर्दा स्वीकृत स्पेशिफिकेशन, परिमाण र लागत अनुमान समेत खुलाई विभागीय प्रमुखको पूर्व स्वीकृति लिई यस कार्यविधि बमोजिम खरिद गर्नु पर्नेछ ।

(३) दफा ३ को खण्ड (क) र (ख) मा नपरेका अन्य सुरक्षा सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्री प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीमा उल्लिखित प्रक्रिया बमोजिम खरिद गर्न नसकिने भई यस कार्यविधि बमोजिम खरिद गर्नु पर्ने अवस्था देखिएमा सोको आधार तथा कारण खुलाई नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को स्वीकृती लिई यस कार्यविधि बमोजिम खरिद गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(४) दफा ३ अनुसार सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सामग्रीको वर्गीकरणमा परेको माल सामान प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियम बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी खरिद गर्दा

उपदफा (१) र (२) बमोजिमको पूर्व स्वीकृति लिन आवश्यक हुने छैन ।

४. <u>मूल कार्यविधिको दफा ५ मा संशोधन</u> : मूल कार्यविधिको दफा ५ को सट्टा देहायको दफा ५ राखिएको छ :-

"५. <u>खरिद एकाइको गठनगर्ने</u> : (१) सार्वजनिक निकायको प्रमुखको स्वीकृतिमा खरिदको तयारी, बोलपत्र सम्बन्धी कागजात एवं पूर्व योग्यता सम्बन्धी कागजात तयार गर्ने, ख्याती प्राप्त निर्माता कम्पनी वा अधिकृत बिक्रेताको योग्यताको आधारमा सूची तयार गर्ने, बोलपत्र मूल्याङ्कनका लागि मूल्याङ्कन समितिमा पेश गर्ने, सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले माग गरेका कागजात तथा विवरण उपलब्ध गराउने, कार्य सम्पादन जमानत लिने, त्यस्तो जमानतको परीक्षण गरी सुरक्षित राख्ने, खरिद गरिएको सामग्रीको गुणस्तर परीक्षण गराउने आदिकाम गर्ने गरी सुरक्षा, सामरिक तथा प्रतिरक्षा सम्बन्धी खरिद एकाइको गठन गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूची तयार गर्ने प्रयोजनको लागि ख्याती प्राप्त उत्पादक वा अधिकृत बिक्रेताको सूची दर्ता आह्वानको सूचना कम्तीमा दुई पटक राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा तथा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको वेभसाइटमा समेत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो सूचनामा कम्तीमा तीस दिनको म्याद दिनुपर्नेछ।

(३)उपदफा (२) बमोजिम सूची दर्ताका लागि आह्वान गरिए अनुसार प्राप्त निवेदन स्वीकृत मापदण्डमा तोकिएका योग्यताका आधारमा छानबिन गरी सूची तयार गर्नेकार्यका लागि विभागीय प्रमुखले समिति गठन गर्नेछ । समितिले छानबिन गरी तयारपारेको सूची विभागीय प्रमुखले प्रमाणित गरी जानकारीका लागि एक प्रति सम्बन्धित मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।यसरी एक पटक सूचीतयार भइसकेपछि कुनै कम्पनीबाट सूचीकृत हुनका लागि निवेदन प्राप्त हुन आएमा आवश्यक छानबिन गरी सूचीकृत हुन योग्य देखिएमा सूचीकृत गरी सोको जानकारी सम्बन्धित मन्त्रालयलाई दिनुपर्नेछ ।"

५. <u>मूल कार्यविधिको दफा ६ मा संशोधन</u> : मूल कार्यविधिको दफा ६ को सट्टा देहायको दफा ६ राखिएको छ :-

"६. <u>सामग्रीको विवरण तयार गर्ने</u> : खरिदगरिने सामग्रीको स्पेशिफिकेशन, नक्सा, डिजाईन, विशेष आवश्यकता सम्बन्धी अन्यविवरण तयार गर्नु पर्नेछ । स्पेशिफिकेशन तयार गर्दा सामग्रीको प्राविधिक तथा गुणस्तरजन्य विशेषता र कामको आधारमा तयार गर्नु पर्नेछ ।यस्तो विवरण तयार गर्दाप्रतिस्पर्धालाइ सीमित गर्ने गरी कुनै आधार, सङ्केत, तथ्य, प्रमाण वा शब्दावली उल्लेख गर्नु हुँदैन । साथै स्पेशिफिकेशनको तुलनात्मक तालिका तयार गरी सोको विश्लेषणबाट उपयुक्त साझा बुँदा छनौट गरी स्पेशिफिकेशन स्वीकृत गर्नुपर्नेछ।"

६. **मूल कार्यविधिको दफा ७ मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा ७ को सट्टा देहायको दफा ७ राखिएको छ :-

"७. लागत अनुमानको तयारी तथा स्वीकृति : खरिद गरिने सामग्रीको अघिल्ला आर्थिक वर्षमा खरिद गर्दा लागेको वास्तविक लागत, सुरक्षा, सामरिक तथा प्रतिरक्षा सामग्री खरिद गरेका अन्य सार्वजनिक निकायको खरिदलागत तथा उत्पादक वा आधिकारिक आपूर्तिकर्तासँग लिखित रुपमा माग गरी प्राप्त भएको प्रचलित बजार मूल्य समेतको आधारमा यथार्थ परक हुने गरी लागत अनुमान तयारगर्नु पर्नेछ । लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९ को उपनियम (१) को खण्ड (ङ) बमोजिम सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले निर्धारण गरेको कुरालाई समेत आधारको रुपमा लिनु पर्नेछ।यसरी तयार गरिएको लागत अनुमान सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।"

७. **मूल कार्यविधिको दफा १० मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा १० को सट्टा देहायको दफा १० राखिएको छ :-

"१०. लिखित रुपमा बोलपत्र माग गर्नु पर्नेः सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सम्बन्धी सामग्री खरिदको लागि सूचीकृत भएका सम्बन्धित सबै कम्पनीसँग सामग्रीको विवरण सहितको बोलपत्र सम्बन्धी कागजात पठाई कम्तीमा तीस दिनको म्याद दिई

लिखित रुपमा बोलपत्र माग गर्नु पर्नेछ। बोलपत्र आह्वानको सूचना र बोलपत्र सम्बन्धी कागजात सूचीकृत कम्पनीका स्थानीय प्रतिनिधिका साथै सूचीकृत कम्पनीको ईमेल ठेगानामा समेत पठाउनु पर्नेछ । यसरी पठाइने बोलपत्र सम्बन्धी कागजात बापत कुनै शुल्क लिइने छैन ।"

८. **मूल कार्यविधिको दफा १२ मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा १२ को सट्टा देहायको दफा १२ राखिएको छ :-

"१२. बोलपत्र मूल्याङ्कन समिति गठन गर्नु पर्ने : सुरक्षा, सामरिक तथा प्रतिरक्षा सामग्री खरिदका लागि सूचीकृत भएका कम्पनी सँग दफा १० अनुसार माग गरिएको बोलपत्र मूल्याङ्कनको लागि सार्वजनिक निकायका प्रमुखले सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४७ बमोजिम बोलपत्र मूल्याङ्कन समिति गठनगर्नु पर्नेछ ।"

९. **मूल कार्यविधिको दफा १४ मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा १४ को सट्टा देहायको दफा १४ राखिएको छ :-

"१४. स्वदेशबाटै खरिद गर्ने नीति लिनुपर्नेः सुरक्षा वर्गीकरणमा समावेश भएका मालसामान स्वदेशमानै उत्पादन भई उपलब्ध हुनसक्ने भएमा स्वदेशबाट नै खरिद गर्नु पर्नेछ।"

१०. **मूल कार्यविधिको दफा १६ मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा १६ को सट्टा देहायको दफा १६ राखिएको छ :-

"१६. सैनिक सामग्री उत्पादन व्यवस्थाका लागि गरिने खरिदः खरखजाना, विस्फोटक पदार्थ, विकास निर्माणका लागि आवश्यक नेपालाइट तथा इमल्सन आदि उत्पादन गर्न आवश्यक मेशिनरी, प्राविधिक सेवा, पार्टपुर्जा तथाकच्चा पदार्थ खरिद गर्दा सामरिक संवेदनशीलता **Safety, Security**तथा **Specific Nature** का कारण वैकल्पिक स्रोत खोज्न नमिल्ने परिस्थितिमा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को स्विकृति लिई त्यस्तो आपूर्तिकर्ता वाकम्पनीसँग सम्झौता गरी सोझै खरिद गर्न सकिने छ।यस्तो परिस्थिति सम्बन्धी विवरणखरिद अभिलेखमा समावेश गर्नु पर्नेछ । यस बाहेकका अन्य सबै खरिद यसै कार्यविधिबमोजिम गर्नु पर्नेछ ।"

११. **मूल कार्यविधिको दफा १७ मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा १७ को सट्टा देहायको दफा १७ राखिएको छ :-

"१७. दूतावास मार्फत मूल्य प्रस्ताव लिई खरिद गर्नेः(१) यस कार्यविधिको दफा ५ बमोजिम सूचीकृत भएका आपूर्तिकर्ता देखि बाहेकका कुनै पनि सरकारी स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेका आपूर्तिकर्ताबाट सुरक्षा, सामरिकवा प्रतिरक्षा सम्बन्धी सामग्री खरिद गर्नुपर्ने भएमा विदेशी कम्पनी रहेकोसम्बन्धित मुलुकको दूतावास मार्फत आधिकारिक रुपमा दररेट प्राप्त गरी खरिद गर्न सकिनेछ ।

(२)उपदफा (१) बमोजिम नेपाल स्थित विदेशी दूतावास मार्फत आधिकारिकदररेट प्राप्त गरी

खरिद गर्दाको अवस्थामा मालसामान प्राप्तिको सुनिश्चितता गरी कार्य सम्पादनजमानत नलिन तथा आवश्यकता अनुसारको रकम अग्रिम भुक्तानी दिने गरी सम्झौता गर्न सकिनेछ ।"

१२. **मूल कार्यविधिको दफा २० मा संशोधन** : मूल कार्यविधिको दफा २० को सट्टा देहायको दफा २० राखिएको छ :-

"२०. प्रतीतपत्र खोल्न स्वीकृति लिनुपर्नेः सुरक्षा, सामरिक वा प्रतिरक्षा सम्बन्धी सामान खरिद गर्ने सार्वजनिक निकायले यस कार्यविधिको प्रक्रिया अवलम्बन गरी विदेशबाट मालसामान खरिद गर्नप्रतीतपत्र खोल्नु पूर्व विभागीय प्रमुखबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ। विभागीय प्रमुखले यस्तो स्वीकृति दिएको विषयमा मन्त्रालयलाई जानकारी दिनु पर्नेछ।"

१३. **खारेजी** : मूल कार्यविधिको दफा १९ खारेज गरिएको छ ।

आज्ञाले,
प्रेम कुमार राई
नेपाल सरकारको सचिव